

MESTNI LJUDSKI ODBOR
OLAVNEGA MESTA
LJUBLJANA

V Ljubljani dne 15. novembra 1945.

Tajna št. 3473/2948.

Prejeto

C E L O Č E A .
(Avt. o razlastitvi.)

Na osnovi čl. 1, 3, 4, 7 in 9 osnovnega statuta o razlastitvi
izdaje Izvršni odbor MLO Glavnega mesta Ljubljane na predlog
Poveljstva na čelo, naslednje

o d l o b e :

V korist države in za potrebe Mestnega ljudskega odbora, za
splošno prevoznega namena, se razlasti naslednje premoženje, to je
nepremičnine in pravice na njih, s pritrjenimi vred, to je s vsem
inventarjem, ki služi v šolske namene, in sicer:

- 1) parcela št. 142/2, okrajni vrt v izmeri 296 m²,
parcela št. 165, šolsko poslopje v izmeri 1327 m²,
parcela št. 162, šolsko poslopje v izmeri 224 m²,
del parcele št. 70, stanovanjska hiša s dvoriščem v vletu
št. 14 k.o. Trupčinskega predmestja.
- 2) parcela št. 142/4 okrajni vrt v izmeri 1096 m²,
parcela št. 164, gospodarsko poslopje v izmeri 621 m² v
vletu št. 236 k.o. Zapuščeno predmestje,
vse last Urvalizirane komune v Ljubljani.

Razlastitev je popolna.

Mestna razlastitvena komisija naj upošteva postopek po osnovnem
statutu o razlastitvi in izda odločbo po 29-31. čl. statuta.

Na podlagi čl. 23. sta izročili razlastitveno premoženje v posest
Poveljstva na čelo, pred podpisom na razlastitveno
komisijo.

J t e m o l j i t o v i :

V poslopih, ki so vrednoteni razlastitve se nahajajo gimnazijske,
šolske in medicinske arhive, strokovna šola, listnata srednje tehniška
šola, vizija padajoča šola in državna založna blagovnja. Iz ovrhe-
nega sledi, da služijo stavbe v prevoznem namenu in služijo javni
interesu, da pridajo v državno roko. Izrektor okoli poslopij pa je po-
treben učencem v šolske odmore.

Razlastitev je utemeljena v čl. 1 osnovnega statuta o razlastitvi,
ker gre za družbeno ekonomsko in kulturno povadno ljudestvo.

Št. 3473/2948 - 1. oddelka narodni

Tajnik:
(K o v o d i t e k o)

Podpredsednik:
(S i t o F r a n c o)

Destavljeno:

- 1.) Vladi LRS zaradi potrditve odločbe v
zvezi čl. 6 statuta o razlastitvi.
- 2.) Javno tešitvijo so mesto Ljubljane.
- 3.) Urvalizirani komitet v Ljubljani v roko
dr. Riji Gerantini.

občino Moste, tako je za leto 1960 ohranjeno
izčrpno poročilo o nacionalizaciji z statističnimi
podatki. Ohranjene so tudi nekatere odločbe, ven-
dar nad gradivom nimam pregleda, ker ni evidenc
in ni jasno, koliko je ohranjeno. Gradiva je za 1
sam fascikel, na občini pa menda tudi ne najdejo
gradiva nacionalizacij.

Za občino Polje je ohranjeno gradivo z delovod-
nikom. Obsega 1 fascikel za leto 1959 o nacionali-
zaciji zgradb in zemljišč, ni pa jasno, koliko je to
gradivo popolno.

Za občinsko gradivo obstajajo le prevzemni se-
znami, ker je to novejšo gradivo, poimenske evi-
dence nad gradivom nimamo, razen v redkih pri-
merih, ko je indeks nastal že na občini.

Ohranjeno pa je gradivo drugostopenjske instan-
ce v primeru pritožb glede nacionalizacije zgradb

in zemljišč. Kolikor vem, je to gradivo v celoti
ohranjeno v fondu OLO Ljubljana.

OPOMBE

1. Odlok o prehodu sovražniškega imetja v državno svo-
jino, o državnem upravljanju imetja odsotnih oseb in o
zasegi imetja, ki so ga okupatorske oblasti prisilno odtuji-
le. Bg. 21. november 1944, Ur.L.D.F.J. št.2/45 (objavljeno
v posebni prilogi Ur.L. SNOS in NVS, št. 6/45). — 2. Za-
kon o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih ze-
mljišč, Ur.L. FLRJ, št.52/58. — 3. Priročnik za strokovno
usposabljanje delavcev, ki delajo z dokumentarnim gra-
divom, 1984, str.105. — 4. Zaprlembna komisija okrož-
nega mesta Ljubljane je bila ustanovljena poleti 1945.
Okrajne in okrožne zaprlembne komisije so bile ukinjene
28.12.1946 na podlagi odredbe Predsedstva vlade LRS.
— 5. Zakon o zaprlembi imovine in o opravljanju za-
prlemb, Ur.L.SNOS in NVS, št.18/45; člen 30 določa,
da izdajajo zaprlembne odločbe okrajne in okrožne tri-
članske komisije. Te komisije – v Ljubljani ustanovljene
avgusta 1945 morajo končati delo do 15. septembra
1945, nato podaljšano do 15. novembra 1945. — 6.
MLO Tajništvo, 293. — 7. Zapisnik seje delegatov uprav
narodne imovine, 30. junij 1945, MLO premoženjske za-
deve, št.23,15/45. — 8. MLO premoženjske zadeve, št.
23. — 9. Industrija: živilska, gralična, lesno-predelovalna,
skladišča, kovinska, tekstilna, kemična, podjetja gradbe-
nega materiala, usnjarska, sanatoriji in bolnice, radio;
fond OLO Ljubljana, akc.L. 4, t.e.442, 443.

ZUSAMMENFASSUNG

Die Beschlagnahmen und Nationalisierungen: das
Archivgut der Verwaltungsorgane der Stadt Ljubljana
Tatjana Šenk

Es wird die Beschlagnahmen und Nationalisierungen
betreffendes Schriftgut der Verwaltungsorgane im Gebiet
der Ljubljanaer Gemeinde dargestellt. Im Historischen
Archiv wird vor allem dasjenige Archivgut aufbewahrt,
das aufgrund des Erlasses von AVNOJ (Antifaschisti-
scher Rat der Volksbefreiung Jugoslawiens) in 1944 und
aufgrund des Gesetzes zur Nationalisierung aus dem
Jahre 1958 entstanden ist. Das sich auf die Beschlag-
nahmen beziehende aufbewahrte Archivgut befindet
sich im Bestand des Stadt/Volksausschusses. Die Ver-
mögensangelegenheiten und in den Beständen verschie-
dener Stadtratsabteilungen. Das Schriftgut im Zusam-
menhang mit den Nationalisierungen im Jahre 1958 ist
unvollkommen aufbewahrt, teils im Archiv und teils in
den Gemeinden. Die Beschwerden wegen der Gebäude –
und Grundstücksnationalisierungen sind im ganzen im
Bestand des Bezirks/volksausschusses Ljubljana auf-
bewahrt.

Podržavljanje privatne lastnine v fondih pravosodnih organov ljubljanske enote Zgodovinskega arhiva Ljubljana

Žarko Bizjak

V procesu akumulacije prvotnega socialističnega
kapitala, ki se je izvajal z zaprlembami in razlasti-
tvami premoženja, nacionalizacijo in agrarno re-
formo, so imeli pomembno vlogo tudi pravosodni

organi; na eni strani sodišča in javna tožilstva in na
drugi strani, v okviru možnosti, odvetniki.

Sodišča so v kazenskih zadevah izrekala kazen
zaprlemb premoženja v primerih, ki so bili predvi-

deni v vsakokratnih kazenskih zakonih.¹

V civilnih pravnih zadevah so sodišča odločala v sporih, ko prizadeta stranka toži državne organe, ki so sodelovali v postopkih nacionalizacije, razlastitev, zaplembe in agrarne reforme.

Po pravilih nepravdnega postopka so bila okrajna sodišča udeležena v razlastitvenem postopku kot član okrajne oziroma mestne razlastitvene komisije ter skrbela za vpise v zemljiško knjigo, ki jo vodijo sodišča. Okrožna sodišča so bila udeležena v postopku nacionalizacij, in sicer pri ocenjevanju vrednosti nacionaliziranega podjetja, določanju odškodnine in vpisu v javni register.

Svojo vlogo so imela sodišča seveda tudi v sodnem izvršilnem postopku, kjer je šlo za premoženjsko-pravne zadeve. Sledove procesa podržavljanja privatne lastnine lahko torej pričakujemo v precejšnjem delu gradiva sodišč. V pretežni meri je vse to gradivo ohranjeno pri sodiščih, ker ljubljanska enota ZAL sodnega gradiva, nastalega po letu 1945, še ni prevzemala. Vemo, da Temeljno sodišče v Ljubljani hrani nekaj gradiva o zaplembah (gre za gradivo vojaških sodišč, 8 škatel Sodišča slovenske narodne časti ter okoli 17 tm zaplembnih spisov Okrajnih sodišč Ljubljana I in II).

Nekdanji izvršilni izločitveni sezname in sedanja navodila za odbiranje arhivskega gradiva nas opozarjajo na to, da gradivo o podržavljanju lastnine ne bo ohranjeno v celoti, če so sodišča vestno izpolnjevala naša navodila o odbiranju arhivskega gradiva. V kazenskih zadevah se v celoti hranijo le spisi za tista kazniva dejanja, za katera je zagrožena kazen 10 ali več let zapor, kazen zaplembe premoženja pa se izreka že za kazen treh oziroma petih let (strogega) zapor, torej v zadevah ki so jih obravnavala tudi okrajna oziroma občinska sodišča. Po navodilih za odbiranje arhivskega gradiva se izvršilne zadeve izločajo, torej ne moremo pričakovati, da bo gradivo, ki nas tu zanima, ohranjeno. Le zadeve sodnega registra in zemljiške knjige so načeloma varne pred izločanjem dokumentarnega gradiva.

V ljubljanski enoti ZAL hranimo v fondu Okrožno gospodarsko sodišče v Ljubljani sodni register do leta 1954 (trgovski, obrtni in združni register), za katerega pa nimamo izdelanega ustreznega popisa. Precej spisovnega gradiva ni ohranjenega, vendar lahko pričakujemo v njem odločbe o nacionalizacijah in vpis novih državnih podjetij.

V fondu Okrajno sodišče Rakek, ki je delovalo od leta 1945 do 1948, hranimo le drobce gradiva, med drugim tudi eno škatlo zaplemb². Gradivo o zaplembah je ohranjeno le fragmentarno. Fragmentarno je ohranjeno tudi gradivo v fondu Vojaškega sodišča Ljubljanskega vojnega področja. Razen seznamov oseb, ki so bile obsojene pred tem sodiščem julija in avgusta 1945, je v fondu še pet sodb o gospodarskem sodelovanju z okupatorjem³.

Drugi pravosodni organ, ki je sodeloval v procesih podržavljanja privatne lastnine, je javno tožilstvo. Od začetkov javnega tožilstva (še v času vojne) pa vse do leta 1945 njegove pristojnosti niso bile omejene le na pregon kaznivih dejanj. Javno tožilstvo je imelo tudi funkcijo nadzora nad zakonitostjo delovanja državne uprave in pravosodja ter

skrbelo za pravilno in enako uporabo zakonov. To je med drugim pomenilo, da je imelo javno tožilstvo možnost posega – intervencije na katerikoli stopnji upravnega ali sodnega postopka, če je menilo, da se dogajajo nepravilnosti v postopku, oziroma, da so odločbe državnih organov nezakonite.

Na območju ljubljanske enote ZAL je del gradiva javnih tožilstev še pri ustvarjalcih, v arhivu pa hranimo fond OKROŽNEGA JAVNEGA TOŽILSTVA v Ljubljani, ki pa ni toliko urejen, da bi lahko uporabljali konkretno gradivo. Z gotovostjo pa trdim, da v fondu je gradivo, ki nas tu zanima. Fond je trenutno v fazi strokovne obdelave in zaenkrat smo evidentirali le dve okrožnici iz meseca maja in junija 1945, ki opozarjata na pomen lastninjenja in pravičnega delovanja javnega tožilstva in državnih organov, ki v tem procesu podržavljanja sodelujejo. Iz okrožnic je razvidno, da so bile nepravilnosti zaradi nejasnosti predpisov in drugih vzrokov stalno prisotne.

Med organe s področja pravosodja lahko štejemo tudi odvetnike. Glede na značaj in funkcijo njihove dejavnosti so predstavljali neke vrste nasprotnike v procesu podržavljanja privatne lastnine, ker so pač zastopali prizadete stranke v kazenskih in civilnih pravnih postopkih pred sodišči in drugimi državnimi organi. V ljubljanski enoti ZAL hranimo v štirih fondih odvetnikov (ki imajo dokaj dobre popise) zadeve (4), ki se nanašajo na kazenske obravnave, v katerih je bila izrečena kazen zaplembe premoženja ter tožbe proti odločbam državnih organov, ki so izvajali nacionalizacijo, razlastitve, zaplembe in agrarno reformo. Ker arhiv ne hrani gradiva vseh odvetnikov, so ohranjene zadeve, ki se tičejo podržavljanja privatne lastnine, le slučajni drobci, ki pa so ravno tako zanimivi in uporabni.

OPOMBE

1. Kazen zaplembe premoženja so vsebovali naslednji kazenski zakoni:

- Uredba o vojaških sodiščih z dne 24.5.1944, –
- Zakon o prepovedi izzivanja narodnega, rasnega in verskega sovraštva (velja od 29.5.1945 do 30.6.1951), Ur.l. DEF, št.36/45; –
- za 4. člen za dejanja označena v 1. in 2. členu, če imajo le-ta značaj množičnih neredov ali če izzovejo težje posledice ali če obstoje še druge posebno obtežilne okoliščine, ali imajo namen spodkopavati ali slabiti temeljne nacionalne pridobitve narodnoosvobodilnega boja, –
- Zakon o kaznivih dejanjih zoper ljudstvo in državo (velja od 1.9.1945 do 30.6.1951), Ur.l. DEF, št.66/45; –
- za dejanja po 2. točki 2. člena,
- za dejanja od 1. do 13. točke 3 člena,
- in po 10. členu,
- Zakon o pobijanju nedovoljene špekulacije in gospodarske sabotaže (velja od 25.4.1945 do 30.6.1951), Ur.l. DEF, št.26/45, –
- Zakon o kaznivih dejanjih zoper uradno dolžnost (stopil v veljavo 24.10.1948 in velja do 30.6.1951), Uradni list DEF, čtev. 26/45), –
- za 8. člen (težko kaznivo dejanje zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic, prekoračenja uradnih pravic, neizpolnitve uradne dolžnosti, samovoljne zapustitve službe in brezvestnega ali nemarnega opravljanja službe); –
- za 13. člen (težko kaznivo dejanje jemalnja podkupnine); –
- za 2. in 3. odstavek 23. člena (poneverba v službi); –

- za 2. odstavek 24. člena (nedopustna uporaba uradno zaupanih stvari zaradi spekulacije); -
 - za 27. člen (težko kaznivo dejanje ponarejanja ali uničenja uradnega pečata, listine ali spisa); -
- Za vsa ta kazniva dejanja so pristojna okrožna sodišča, razen za dejanja iz 1. odstavka 8. člena, za katera so pristojna okrajna sodišča. -
- Zakon zoper splošno ljudsko premoženje ter premoženje združenih in drugih družbenih organizacij (velja od 13.10.1948 do 30.6.1951) (zamenjal zakon o varstvu splošnega ljudskega premoženja in premoženja pod upravo države z dne 23.10.1946). Ur.L.FLRJ, št.87/48;
- za 2. odstavek 5. člena (velika tatvina, poneverba ali utajitev, protipravna prisvojitve, uničenje, oškodovanje in prikrivanje splošnega ljudskega premoženja, premoženja združenih in drugih družbenih organizacij ali zasebnega premoženja, namenjenega za družbeno uporabo); -
 - za drugi odstavek 7. člena (goljufija v škodo splošnega ljudskega premoženja, premoženja združenih in drugih družbenih organizacij ali zasebnega premoženja, namenjenega za družbeno uporabo); -
 - za 2. odstavek 9. člena (izsiljevanje v škodo splošnega ljudskega premoženja, premoženja združenih in drugih družbenih organizacij ali zasebnega premoženja, namenjenega za družbeno uporabo); -
 - za 10. člen (razbojništvo in razbojniška tatvina v škodo splošnega ljudskega premoženja, premoženja združenih in drugih družbenih organizacij ali zasebnega premoženja, namenjenega za družbeno uporabo); -
- Kazenski zakonik FLRJ (velja od 1.7.1951 do 30.6.1977):
- 123. člen (izrek kazni zaplembe premoženja) za kazniva dejanja zoper ljudstvo in državo;
 - kontrarevolucionarni napad na državno in družbeno ureditev (100. člen); -
 - ogrožanje državne celote in neodvisnosti (101. člen); -
 - izpodkopavanje vojaške in obrambne moči države (102. člen); -
 - uboj predstavnika ljudske oblasti ali družbene organizacije (103. člen); -
 - oborožen upor (104. člen); -
 - vohunstvo (105. člen); -
 - služba v sovražnikovi vojski med vojno (106. člen); -
 - pomoč sovražniku med vojno (107. člen); -
 - politično in gospodarsko sodelovanje s sovražnikom (108. člen); -
 - sodelovanje pri sovražnem delovanju proti FLRJ (109. člen); -
 - beg z namenom sovražnega delovanja (110. člen); -
 - organiziranje in spravljanje oboroženih skupin, posameznikov in materiala v FLRJ (111. člen); -
 - sklenitev pogodbe v škodo FLRJ (112. člen); -
 - uničenje pomembnih objektov narodnega gospodarstva (114. člen); -
 - sabotaža (115. člen); -
 - nasilje proti predstavniku ljudske oblasti ali družbene organizacije (116. člen); -
 - združevanje zoper ljudstvo in državo (1.-3. točka 117. člena); -
 - sovražna propaganda (118. člen), zbujanje narodnostne, plemenske ali verske nestrpnosti, sovraštva ali razdora (1. in 2. točka 119. člena); -
 - pomoč storilecu kaznivih dejanj zoper ljudstvo in državo (120. člen); -
 - pripravljanje dejanj iz členov 102, 103, 114 (121. člen); -
 - posebno hudi primeri kaznivih dejanj zoper ljudstvo in državo (122. člen); -
 - 134. člen (izrek kazni zaplembe premoženja za kazniva dejanja); -
 - genocid (124. člen); -
 - vojno hudodelstvo zoper civilno prebivalstvo (125. člen); -
 - vojno hudodelstvo zoper ranjence in bolnike (126. člen); -
 - vojno hudodelstvo zoper vojne ujetnike (127. člen); -
 - organiziranje skupine za izvrševanje genocida in vojnih hudodelstev (128. člen); -
- Kazniva dejanja zoper narodno gospodarstvo:
- za 3. točko 221. člena (ponarejanje denarja in spravljanje ponarejenega denarja v obtok); -
 - za 3. točko 222. člena (ponarejanje in uporaba ponarejenih vrednotnic); -
 - za 2. točko 233. člena (nedovoljena spekulacija); -
 - za 2. točko 234. člena (kupčevanje z zlatim denarjem, tujo valuto, devizami, plemenitimi kovinami ali dragocenostmi); -
 - za 239. člen (škodljivstvo v kmetijstvu); -
 - za 3. točko 240. člena (izpodkopavanje zadruga); -
- Kazenski zakon SFRJ (velja od 1.7.1977 do danes):
- 140. člen (kazen zaplembe premoženja) se sme izreči za kazniva dejanja zoper temelje socialistične samouprave družbene ureditve in varnost SFRJ; -
 - kontrarevolucionarno ogrožanje družbene ureditve (114. člen); -
 - priznanje kapitulacije ali okupacije (115. člen); -
 - ogrožanje teritorialne celote (116. člen); -
 - ogrožanje neodvisnosti (117. člen); -
 - preprečevanje boja proti sovražniku (118. člen); -
 - služba v sovražnikovi vojski (119. člen); -
 - pomoč sovražniku (120. člen); -
 - izpodkopavanje vojaške in obrambne moči (121. člen); -
 - umor iz sovražnih nagibov proti SFRJ (123. člen); -
 - oborožen upor (124. člen); -
 - terorizem (125. člen); -
 - uničenje pomembnih gospodarskih objektov (126. člen); -
 - sabotaža (127. člen); -
 - vohunstvo (128. člen); -
 - izdaja državnih tajnosti (129. člen); -
 - sklenitev pogodb v škodo SFRJ (130. člen); -
 - sodelovanje pri sovražnem sodelovanju (131. člen); -
 - pošiljanje in spravljanje oboroženih skupin, orožja in streliva v SFRJ (132. člen); -
 - sovražna propaganda (133. člen); -
 - zbujanje narodnostnega rasnega ali verskega sovraštva razdora ali nestrpnosti (134. člen); -
 - kršitev teritorialne suverenosti (135. člen); -
 - združevanje za sovražno delovanje (136. člen); -
 - pomoč storilecu po storjenem kaznivem dejanju (137. člen); -
 - kaznovanje za najhujše oblike kaznivih dejanj (139. člen); -
 - 156. člen (kazen zaplembe premoženja) za kazniva dejanja zoper človečnost in mednarodno pravo: -
 - genocid (141. člen); -
 - vojno hudodelstvo zoper civilno prebivalstvo (142. člen); -
 - vojno hudodelstvo zoper ranjence in bolnike (143. člen); -
 - vojno hudodelstvo zoper vojne ujetnike (144. člen); -
 - organiziranje skupine in spodbujanje k genocidu in vojnim hudodelstvom (145. člen); -
 - uporaba nedovoljenih bojnih sredstev (148. člen); -
 - 173. člen (kazen zaplembe premoženja) za kazniva dejanja zoper gospodarstvo in enotnost jugoslovanskega trga: -
 - za 2. odstavek 164. člena (nelejalna konkurenca v zunanje trgovinskem poslovanju); -
 - za 2. odstavek 166. člena (neupravičeno posredovanje ali zastopanje v zunanjetrговinskem poslovanju); -

- Za kazniva dejanja zoper druge družbene vrednote:
- za 2. odstavek 249. člena (prepovedan prehod čez državno mejo); –
- Kazenski zakon SRS (velja od 1.7.1977 do danes):
- 164. člen (kazen zaplembe premoženja za kazniva dejanja zoper upravljanje družbenih sredstev in naravnega bogastva); –
 - za 2. odstavek 130. člena (sklenitev škodljive pogodbe); –
 - za 4. odstavek 132. člena (izdaja in neupravičena pridobitev poslovne tajnosti); –
 - za 3. odstavek 133. člena (zloraba položaja ali pravice odgovorne osebe); –
 - za 2. odstavek 134. člena (poseben primer goljufije); –
 - za 2. odstavek 141. člena (poneverba); –
 - za 1. in 2. odstavek 142. člena (grabež); –
 - za 4. odstavek 147. člena (nedovoljna trgovina); –
 - za 3. odstavek 152. člena (zatajitev davščin in drugih družbenih dajatev); –
 - za 1. in 3. odstavek 153. člena (ponarejanje in uporaba ponarejenih vrednotnic ali vrednostnih papirjev); –

Propia.

Vojaško sodišče
Ljubljanskega vojnega področja
v Ljubljani.

II Sod 1475/45

Ljubljana, dne 21. avgusta 1945.

S O D D A

V imenu narodov Jugoslavije !

Vojaško stadiše Ljubljanskega vojnega področja v Ljubljani je dne 21. avgusta 1945, na javni ustni razpravi, pod predsedstvom kapetana Švigelj Lada, ob odelovanju majorja Venit Ivana, majorja Trbavič Dušana, kapetana Trlek Antona, št. vodnika Pogačnik Rajka, kot sodnikov, ter v navzočnosti zapnikarke in sekretarje Dr. Avgusta Grdina in tožilce Dr. Deasjen Viktorja, v kasnejši stvari zoper Dr. ing. Krofta Miloša in tovariše radi odelovanja, z okupatorjem, v odsotnosti obdolencev: Dr. ing. Krofta Miloša, Reasmann Josipe, Schwinger Riharda, Dr. Pavlin Frana, ing. Dračar Oskarja, Dr. Pogačnik Frida, na obtožbo vojaške tožilce z dne 21. 8. 1945.

rezaodilo:

S o u v s n L e o n a in Helene roj.Sponer, roj.15.3.1910 v Ljubljani, pristojen v Ljubljano, oženjen, oče nedl.otroka, rk.vero, Slovenec, z gimnazijako maturat, ni bil vojak, trgovec, član upravnega sveta Motkova, deležnik tvrdke Franc E.Souvan, stan. Ljubljana, Mestni trg 24, s premoženjem, nekaznovan, na svobodi,

o b n o d i j o

po čl. 14./ in 16./ cit. Uredbe v zvezi z Zakonom o vrstah kazni pred-
sedstva AVNOJ-a L. 1. 1. 1945.

na zaplembo imovina, na katero je udeležen pri v tujstvu sodeb navedenih podjetjih: LKB /Ljubljanska kreditna banka/, Združene papirnice, Papirna Gorjana in Netovz in Platno./Zaplenijo se delnice in deleži/.

Na osnovi čl. 9./ Zakona o pobijanju nedovoljene špekulacije in gospodarske sabotaže in na podlagi določila čl. 1./ t.3./ Odloka o prehodu sovražnega imetja v državno svojino, o državnem upravljanju imetja osovotnih oseb in o zasegi imetja, ki so ga okupatorske oblasti prisilno odujile, izdanega od AVNOJ-a dne 21.11.1944.

banke d.d. v Ljubljani, Zbirniški papirni Zavod - Goričane - Kladovo d.d. v Ljubljani, Družbe Gorjane d. z o.o. v Ljubljani, Družbe Papirus d. z o.o. v Ljubljani ter družbe Motvoz in Platno d.d. v Grosupljem v korist države.

Smrt fašizmu - sloboda narodu !

Zaplaniker in sekretar:
Dr. Grden Avgustin l.r.

Predsednik - kapetan :
Švigelj Lado l.r.

Če je bila izrečena kazen zaporaj najmanj 3 leta

- 185. člen (kazen zaplembe premoženja) za kazniva dejanja zoper družbeno in zasebno premoženje;
- 166. člen (velika tatvina); –
- za 167. člen (roparska tatvina); –
- 168. člen (rop); –
- za 2., 3. in 4. odstavek 171. člena (goljufija); –

Če je bilo dejanje storjeno v škodo družbenega premoženja in na zapor najmanj treh let:

- 205. člen (kazen zaplembe premoženja) za kazniva dejanja zoper uradno dolžnost in javna pooblastila;
- za 4. odstavek 191. člena (zloraba uradnega položaja ali uradnih pravic); –
- za 2. odstavek 194. člena (izdaja uradne tajnosti); –
- za 1 in 2. odstavek 195. člena (jemanje podkupnine); –
- za 2. in 3. odstavek 200. člena (protipravna prilastitev stvari ob preiskavi ali izvršbi); –
- za 2. odstavek 201. člena (sodnikova prekršitev zakona); –
- za 2. odstavek 203. člena (nezakonita oprostitev obveznega plačila); –

2. OKRAJNO SODIŠČE RAKEK, arh. enote od 220 do 266;

3. VOJAŠKO SODIŠČE LJUBLJANSKEGA VOJNEGA OBMOČJA, arh. enote od 7. do 28;

4. Gradivo o poddržavljanju privatnega premoženja je v naslednjih odvetniških fondih:

BOGDAN ŽUŽEK, ODVETNIK LJUBLJANA
arh. enote:

- 253 Josip Lavrič, Ljubljana
 254 Avgust Jenko in Ana, Ljubljana
 255 Avgust Volk, Ljubljana
 156 Lojza Smerkolj za Vali Busbah, Ljubljana
 257 Antonija Verbajš, Ljubljana
 258 Cisterijanski samostan Stična
 VILJEM KREIČI, ODVETNIK, LJUBLJANA
 arh. enota;
 59 Karel Čeč, Ljubljana
 62 ing. Heribert Del Cott, Avstralija
 64 Margareta Drenig, Ljubljana
 67 Marija Drofenik, Ljubljana
 68 Berta Deter, Ljubljana
 75 Emil Ecker, Ljubljana
 91 Karl Gnidica, Ljubljana
 93 Margit Golob, Ljubljana
 103 Jožica Grosek, Rašpok pri Mariboru in Emilija Senica, Trebnje
 114 Ivan Jelačin, trgovec, Ljubljana
 117 dr. Adolf Kaser, Ljubljana
 122 Marija Klemenčič
 152 Josip Kunc & co., Ljubljana
 164 Frančiška Magister, Gunelje
 180 Marija Modic, Ljubljana
 182 Frančiška Mravlje, Ljubljana
 196 ing. Franjo Pahernik in Marija, Vuhred
 201 Ivan Pezdur, Ljubljana
 209 Špela Pirkmajer, Ljubljana
 218 Rudolf Požlep, Ljubljana
 220 Leopold Pribošič, Ljubljana
 244 Marija Seliškar, Lukovica
 260 Mihael Tischler, Ljubljana
 311 Mirko Wallstretten, Ljubljana
 326 Margareta Zemlja, Ljubljana

FRIDERIK LUCKMAN, ODVETNIK, LJUBLJANA
 arh. enota:

9 Andrew Gassner, London in Leo Gosser, Bistrica pri Trzinu

36 Leopold Weiss, Ljubljana
 JOSIP CIRIL OBLAK, ODVETNIK, LJUBLJANA
 arh. enota, 4, 45 do 56

ZUSAMMENFASSUNG

Die Verstaatlichung des Privateigentums in den Beständen der Justizorgane in Ljubljanaer Einheit des Historischen Archivs Ljubljana

Žarko Bizjak

Im Prozeß der Verstaatlichung des Privateigentums haben auch die Justizorgane mitgewirkt. Ihre Zuständigkeit in diesem Prozeß wurde mit jedesmaliger Gesetzgebung festgesetzt. Die Absonderungsanweisungen für das Archivgut der Gerichte sind mangelhaft, falls es geschätzt wird, daß dieses Schriftgut den Charakter des Archivgutes hat. Das Historische Archiv Ljubljana hat noch nicht, außer seltener Ausnahmen, das nach dem Zweiten Weltkrieg entstandene Schriftgut der Gerichte übernommen, gleichfalls hat das Archiv mindestens im allgemeinen dasjenige Schriftgut nicht evidentierte, das unter Beachtung der Vorschriften schon längst übernommen werden mußte. Wegen des bekannten Zustandes in den Gerichtshöfen und aus der Instandhaltung, des im Archiv schon aufbewahrten Archivgutes ausgehend, hat man Angst, daß das Archivgut, wofür man interessiert sich, nicht im ganzen erhalten ist. Die Justizbestände im Archiv, wenigstens diejenige, die dieses Archivgut enthalten sollten, sind leider nicht dermaßen geordnet, daß die Verwender einen einfachen Zutritt zum Archivgut das sie interessiert, haben würden. Das bedeutet zugleich, daß die vom Archiv angebotenen Informationen hinsichtlich derartigen Archivgut in den Justizbeständen, unvollkommen und vielleicht auch irreführend sind.

Arhivsko gradivo o prisilnih odvzemih zasebnega premoženja v povojnem času na širšem območju ljubljanske regije v upravnih fondih Zgodovinskega arhiva Ljubljana

Dušan Bahun

V zadnjem času se izredno mnogo govori in piše o vračanju premoženja, ki je bilo na najrazličnejše načine odvzeto državljanom tekom minulih štirih desetletij. Navadno je govora o vrnitvi nacionaliziranega premoženja, čeprav dejansko ne gre samo za premoženje, ki je bilo nacionalizirano. Pri tem gre za očitno mešanje pojmov, kajti tako avtorji raznih člankov na to temo kot tudi neposredno prizadeti občani večinoma ne razlikujejo med nacionalizacijo, zaplenbo, razlastitvijo ali odvzemom premoženja na kak drugi pravni podlagi, razlikovanje med temi pojmi pa je seveda bistvenega pomena. Občani se v vedno večji meri obračajo na arhive z vprašanji, kje dobiti podatke o odvzemih

premoženja v povojnem času. Da bi lahko odgovorili na vsa ta vprašanja, moramo nujno poznati pravne osnove za odvzem premoženja in institucije, ki so pri tem na kakršenkoli način sodelovale oziroma so bile za odvzeme pristojne.

V omenjenih procesih odvzema zasebnega premoženja so bili udeleženi tako sodni kot tudi upravni organi. Med upravnimi institucijami na regionalnem nivoju je treba v prvi vrsti omeniti mestne oz. okrajne ljudske odbore, pozneje pa tudi občinske ljudske odbore, ki so v ta namen formirali odgovarjajoče organe. Tako so npr. okrajni in mestni ljudski odbori sestavili zaplenbene komisije, ki so morale ob izrekanju zaplenb sestaviti popis